

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba
odgovornih za teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br.: IT-08-91-T

Datum: 26. mart 2010.

Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM II

U sastavu: sudija Burton Hall, predsjedavajući
sudija Guy Delvoie
sudija Frederik Harhoff

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 26. marta 2010.

TUŽILAC

protiv

MIĆE STANIŠIĆA I STOJANA ŽUPLJANINA

JAVNO

**ODLUKA KOJOM SE DJELIMIČNO PONOVO
RAZMATRA USMENA ODLUKA PRETRESNOG VIJEĆA
O UVRŠTAVANJU U SPIS DOKUMENATA PUTEM
SVJEDOKA ST108 I DAJE PISMENO OBRAZLOŽENJE
ZA TU ODLUKU**

Tužilaštvo

gđa Joanna Korner
g. Thomas Hannis

Branioci optuženih

g. Slobodan Zečević i g. Slobodan Cvijetić za Miću Stanišića
g. Igor Pantelić i g. Dragan Krgović za Stojana Župljanina

A. Uvod

1. U usmenoj odluci od 4. marta 2010. Pretresno vijeće je, uz napomenu da pismeno obrazloženje slijedi, odobrilo usmeni zahtjev koji je tužilaštvo podnijelo na pretresu 3. marta 2010. (dalje u tekstu: Zahtjev) i u kojem je zatražilo da se sljedeći materijal uvrsti u spis na osnovu pravila 92ter Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik):

- a. komplet dokumenata koje je opisalo kao "paket na osnovu pravila 92ter" za svjedoka ST108, sastavljen od više dokumenata, uključujući transkripte presretnutih razgovora (dalje u tekstu: presretnuti razgovori) (dalje u tekstu: paket na osnovu pravila 92ter), i
- b. devet presretnutih razgovora koji su, kako je navelo, "dodati nakon sastavljanja paketa na osnovu pravila 92ter" (dalje u tekstu: devet presretnutih razgovora).¹

2. U ovoj pismenoj odluci iznosi se pismeno obrazloženje, kao i zaključci Pretresnog vijeća. Kao što je navedeno dolje u tekstu, Pretresno vijeće je *proprio motu* odlučilo da, osim što će iznijeti obrazloženje, ponovo djelimično razmotri svoju usmenu odluku u vezi sa četiri od devet presretnutih razgovora iz druge kategorije opisane u paragrafu 1 gore u tekstu.

3. Zahtjev je proizašao iz odluke od 2. oktobra 2009., kojom je Pretresno vijeće odobrilo da se pismeni dokazi određenih svjedoka, između ostalog svjedoka ST108, prihvate na osnovu pravila 92ter Pravilnika o postupku i dokazima (dalje u tekstu: Pravilnik), pod uslovom da su ispunjeni proceduralni uslovi iz tog pravila. Svjedok ST108 je stupio pred Međunarodni sud i svjedočio od 1. do 3. marta 2010. Na kraju njegovog svjedočenja 3. marta 2010. tužilaštvo je zatražilo da se u spis uvrsti paket na osnovu pravila 92ter. Odbrana Miće Stanišića (dalje u tekstu: Stanišićeva odbrana) i odbrana Stojana Župljanina (dalje u tekstu: Župljaninova odbrana, zajednički: odbrana) odgovorile su na pretresu istog dana² i usprotivile se prihvatanju presretnutih razgovora. Tužilaštvo je na tom pretresu takođe repliciralo.³

B. Proceduralni kontekst

4. Dana 29. februara 2008. tužilaštvo je podnijelo svoj prvobitni zahtjev na osnovu pravila 92ter u predmetu protiv Miće Stanišića (dalje u tekstu: Prvobitni zahtjev).⁴ Dana 28. jula 2009.,

¹ Pretres, 3. mart 2010., T. 7189. V. takođe pretres, 1. mart 2010., T. 7046-7047.

² Stanišićeva odbrana, pretres, 3. mart 2010., T. 7177-7182, i Župljaninova odbrana, *id.*, T. 7182-7184.

³ Pretres, 3. mart 2010., T. 7185-7189.

⁴ *Tužilac protiv Miće Stanišića*, predmet br. IT-04-79-PT, Zahtjev tužilaštva za uvrštavanje u spis na osnovu pravila 92ter, s povjerljivim dodacima, 29. februar 2008.

nakon što je predmet *Stanišić* spojen s predmetom protiv Stojana Župljanina, tužilaštvo je podnijelo dopunski zahtjev (dalje u tekstu: Dopunski zahtjev).⁵

5. Paket na osnovu pravila 92ter priložen uz Prvobitni zahtjev sadržao je transkripte iskaza koji je svjedok ST108 dao u predmetu *Martić*, njegovu izjavu svjedoka iz 2003., kao i deset dokumenata koji su bili uvršteni u spis prilikom njegovog svjedočenja ili priloženi uz njegovu izjavu.⁶ U Dopunskom zahtjevu, tužilaštvo je zatražilo da, između ostalog, izmijeni paket na osnovu pravila 92ter za svjedoka ST108 i da u njega uključi velik broj dokaza. Tužilaštvo je navelo da je od vremena podnošenja Prvobitnog zahtjeva "identifikovalo dalje presretnute razgovore koje namjerava ponuditi putem ovog svjedoka".⁷ U skladu s tim, podnijelo je dodatke izjavi svjedoka ST108 "u cijelosti, kako bi se obuhvatili svi dokumenti relevantni za utvrđivanje autentičnosti tih presretnutih razgovora", s tim da su ti dodaci uključivali kompletnu zbirku rješenja o primjeni operativno-tehničke mjere praćenja i zapisnika o primopredaji.⁸ Tužilaštvo je takođe navelo da izmijenjeni paket na osnovu pravila 92ter za ovog svjedoka uključuje "ažurirani tabelarni prikaz propratnih dokaznih predmeta, u kojem su navedeni konkretni presretnuti razgovori i drugi dokumenti koji su uključeni u paket".⁹

6. Dana 2. oktobra 2009. Pretresno vijeće je, između ostalog, djelimično odobrilo Prvobitni zahtjev i Dopunski zahtjev.¹⁰ Vijeće je odobrilo da se relevantni svjedoci, uključujući svjedoka ST108, pozovu na osnovu pravila 92ter.¹¹ Pretresno vijeće je, postupajući *proprio motu*, takođe izmijenilo spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i, uz određene izuzetke, prihvatilo ranija svjedočenja svjedoka i propratne dokumente, uključujući paket na osnovu pravila 92ter za svjedoka ST108 priložen uz Dopunski zahtjev.¹²

7. Dana 28. februara 2010. tužilaštvo je Pretresnom vijeću i odbrani elektronskom poštom dostavilo spisak dokumenata koje namjerava koristiti putem svjedoka ST108. Taj spisak je uključivao devet presretnutih razgovora, označenih brojevima na osnovu pravila 65ter 2784, 2913, 3090, 3372, 3396, 3397, 3405, 3408 i 3412.1.¹³

⁵ Dopunski zahtjev tužilaštva za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 92bis i 92ter, s povjerljivim dodacima, 28. juli 2009.

⁶ Prvobitni zahtjev, Dodatak A, str. 38-41.

⁷ Dopunski zahtjev, par. 9.

⁸ *Ibid.*, gdje je tužilaštvo takođe navelo da su konkretno Dodatak 4, tehnička odobrenja, i Dodatak 6, zapisnici o primopredaji, uključeni u cijelosti.

⁹ *Ibid.* (naglasak dodat).

¹⁰ Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja 33 svjedoka na osnovu pravila 92ter, 2. oktobar 2009.

¹¹ Odluka od 2. oktobra 2009., str. 8.

¹² *Ibid.*

¹³ Presretnuti razgovor s brojem na osnovu pravila 65ter 3412.1 dodat je na spisak dokaznih predmeta tužilaštva 20. oktobra 2009., Odluka kojom se odobrava zahtjev tužilaštva za odobrenje da izmijeni spisak na osnovu pravila 65ter i doda dokumente vezane za svjedoka ST092, 20. oktobar 2009. V. takođe Zahtjev tužilaštva za odobrenje da izmijeni

8. Dana 1. marta 2010. tužilaštvo je Pretresnom vijeću i odbrani elektronskom poštom dostavilo spisak "ažuriranog" paketa na osnovu pravila 92ter za svjedoka ST108. Na tom spisku je bio naveden sljedeći materijal, koji je Pretresno vijeće radi lakšeg snalaženja podijelilo u dvije grupe:

Prva grupa sadrži:

- c. transkripte iskaza koji je svjedok ST108 dao 22. i 23. maja 2006. u predmetu *Martić* i izjavu svjedoka ST108 od 2.-17. oktobra i 13., 14. i 18. novembra 2003.,
- d. dokumente koji su prilikom svjedočenja svjedoka ST108 u predmetu *Martić* uvršteni u spis kao dokazni predmeti br. P711 i P713-P719,¹⁴ i
- e. nekoliko dokumenata kojima se odobrava primjena operativno-tehničke mjere praćenja, kao i više zapisnika i potvrda o primopredaji audio-kaseta, kompakt diskova i dokumenata, koji su priloženi uz izjavu svjedoka ST108.¹⁵

Druga grupa se sastoji od 175 presretnutih razgovora, koji su svi navedeni na spisku dokaznih predmeta tužilaštva od 8. juna 2009.

C. Primjena pravila 92ter

9. Kao što je Pretresno vijeće zaključilo u svojoj Odluci od 2. oktobra 2009., svi dokumenti iz prve grupe povezani su s ranijim iskazom svjedoka ST108 u predmetu *Martić* i bili su navedeni na spisku tužilaštva na osnovu pravila 65ter ili ih je Pretresno vijeće dodalo na taj spisak pomenutom odlukom.

10. Svjedok ST108 je na početku svog svjedočenja 1. marta 2010. ispunio sve uslove iz pravila 92ter. Pretresno vijeće smatra da su dokumenti iz prve grupe navedeni u paragrafima 8 a), b) i c) gore u tekstu relevantni i da imaju dokaznu vrijednost. Vijeće je takođe mišljenja da bi bez tih dokumenata transkripti iskaza svjedoka ST108 u predmetu *Martić* i njegova izjava iz 2003. imali manju dokaznu vrijednosti. Oni će stoga biti uvršteni u spis.

spisak dokaznih predmeta na osnovu pravila 65ter i doda dokumente vezane za svjedoka ST-92, s Dodatkom, 23. septembar 2009. Pretresno vijeće napominje da je broj na osnovu pravila 65ter koji je tužilaštvo navelo u zahtjevu od 23. septembra 2009. godine 3412, a ne 3412.1. Međutim, ERN broj je ispravno naveden.

¹⁴ Ti dokumenti su takođe priloženi uz izjavu svjedoka ST108 iz 2003.

¹⁵ Dokumenti iz te grupe, s izuzetkom dokumenta s brojem na osnovu pravila 65ter 3391, nisu bili uključeni u spisak dokaznih predmeta tužilaštva podnesen 8. juna 2009. Međutim, Pretresno vijeće je 2. oktobra 2009., postupajući *proprio motu*, izmijenilo spisak dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i dodalo te dokumente na spisak, Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja 33 svjedoka na osnovu pravila 92ter, 2. oktobar 2009. Radi unošenja u sistem za elektronsko vođenje suđenja, tužilaštvo je tim dokumentima dodijelilo brojeve na osnovu pravila 65ter veće od 10.000: od 10284.01 do 10284.49, pretres, 3. mart 2010., T. 7190.

11. Druga grupa se sastoji od 175 presretnutih razgovora. Ti presretnuti razgovori ne čine dio dokumenata za koje je zaključeno da su povezani s ranijim iskazom ovog svjedoka i oni stoga neće biti prihvaćeni kao dio paketa na osnovu pravila 92ter. Shodno tome, oni će biti razmotreni zajedno sa devet presretnutih razgovora.

D. Argumentacija u vezi s presretnutim razgovorima

1. Stanišićeva odbrana

12. Stanišićeva odbrana se protivi uvrštavanju u spis svih presretnutih razgovora.¹⁶ Ona tvrdi da svjedok ST108 nije pokazao da su ti presretnuti razgovori "vjerodostojni".¹⁷ Pozivajući se na usmenu odluku od 28. januara 2010., donesenu u vezi s presretnutim razgovorima koje je tužilaštvo namjeravalo da ponudi putem Vitomira Žepinića, odbrana tvrdi da se presretnuti razgovori mogu uvrstiti u spis u dva slučaja: 1) ako je svjedok učestvovao u nekom presretnutom razgovoru i 2) ako je svjedok prisustvovao razgovoru.¹⁸ Budući da, kad je riječ o svjedoku ST108, nijedno od toga nije slučaj, po mišljenju odbrane nije moguće "dokazati autentičnost putem tog svjedoka".¹⁹

13. Stanišićeva odbrana tvrdi da je pouzdanost predmetnih presretnutih razgovora sporna, napominjući, na primjer, da se za nekoliko presretnutih razgovora "ne može utvrditi vrijeme ili mjesto, kao ni telefonski broj s kojeg je, odnosno na koji je upućen poziv".²⁰ Odbrana takođe tvrdi da se za velik broj razgovora ne zna u okviru koje operacije praćanja su presretnuti.²¹ Odbrana se poziva na činjenicu da je svjedok ST108 izjavio da je u posjed presretnutih razgovora i s njima povezanog materijala došao u grupama koje je primio između 1996. i 2001. godine. Mada odbrana ne sugerise da su svjedok ST108 ili njegove kolege "odgovorni za eventualno neovlašteno mijenjanje tih traka, manipulisanje, skraćivanje ili dodavanje, [...] takve stvari su se dešavale".²² Po mišljenju odbrane, te činjenice u znatnoj mjeri umanjuju mogućnost da se presretnutim razgovorima prida bilo kakva vrijednost.²³

14. Stanišićeva odbrana navodi da shvata da je u sudskoj praksi prihvaćen stav da nezakonito pribavljanje nekog presretnutog razgovora "samo po sebi nije dovoljan razlog za njegovo izuzimanje".²⁴ Međutim, ona tvrdi da, "u kombinaciji s nekim drugim okolnostima, kao što su neke

¹⁶ Pretres, 3. mart 2010., T. 7177.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ *Id.*, T. 7182 (prema shvatanju Pretresnog vijeća, odbrana je greškom navela "16. decembar"). V. dalje usmena odluka, 28. januar 2010., T. 5665-5667.

¹⁹ Pretres, 3. mart 2010., T. 7182.

²⁰ *Id.*, T. 7177-7178.

²¹ *Id.*, T. 7178.

²² *Ibid.*

²³ *Ibid.*

²⁴ *Id.*, T. 7179.

od onih o kojima smo čuli od svjedoka, [nezakonito pribavljanje nekog presretnutog razgovora] može da postane ili da bude osnova za izuzimanje presretnutog razgovora".²⁵ Stanišićeva odbrana navodi da će u okviru svog dokaznog postupka pokazati da "nijedan od tih presretnutih razgovora ne zadovoljava načelo zakonitosti" i da ti razgovori "nisu snimljeni na zakonit način".²⁶

2. Župljaninova odbrana

15. Župljaninova odbrana iznosi opšti prigovor u vezi s prihvatljivošću presretnutih razgovora, ali ne navodi na koje se konkretne dokumente on odnosi. Po njenom mišljenju, zakonitost odnosno nezakonitost pribavljanja presretnutih razgovora nije jedino pitanje koje treba da se razmotri.²⁷ Odbrana tvrdi da presretnuti razgovori nisu pribavljeni "u skladu s pravilima službe koja je snimala razgovore" i ističe da nisu podneseni dnevници presretanja.²⁸ Takvi dnevници bi sadržali podatke o datumu i vremenu razgovora, učesnicima u razgovoru i telefonskom broju koji je prisluškivan.²⁹ Po mišljenju odbrane, takve manjkavosti u kontinuitetu nadzora i činjenica da su razgovori nepotpuni, što "ostavlja prostor za manipulaciju", relevantni su za pitanje njihove prihvatljivosti.³⁰

3. Replika tužilaštva

16. Tužilaštvo navodi da je svjedok ST108 upoznat sa čitavim procesom presretanja i da je mogao da "pokaže da postoji veza između onih traka koje su bile u kasetofonima i presretnutih razgovora koji su danas pred nama".³¹ Što se tiče autentičnosti, tužilaštvo tvrdi da nije bilo ničeg "konkretnog [što] dovodi u sumnju autentičnost tih snimaka".³² Tužilaštvo se poziva na izvještaj Nizozemskog forenzičkog instituta (dalje u tekstu: NFI), koji je Stanišićeva odbrana priložila uz svoj zahtjev od 15. oktobra 2009. kojim osporava prihvatljivost svih presretnutih razgovora.³³ Tužilaštvo tvrdi da, iako NFI nije mogao da potvrdi da su "trake autentične, [institut nije utvrdio da postoji] bilo kakva naznaka da je ijedna od pregledanih traka neovlašteno mijenjana".³⁴ Prema pristupu koji predlaže tužilaštvo, jednom kad je zadovoljen prag prihvatljivosti, "presretnute razgovore treba prihvatiti, a sve nakon toga [tiče se] težine koja će se pridati tim razgovorima".³⁵

²⁵ *Ibid.*

²⁶ Pretres, 3. mart 2010., T. 7179.

²⁷ *Id.*, T. 7182.

²⁸ *Id.*, T. 7183.

²⁹ *Ibid.*

³⁰ *Ibid.*

³¹ *Id.*, T. 7185.

³² *Id.*, T. 7187.

³³ Zahtjev za izuzimanje snimaka presretnutih razgovora, s Dodatkom A, 15. oktobar 2009. Taj zahtjev je odbijen "Odlukom kojom se ođbija Stanišićev zahtjev za izuzimanje snimaka presretnutih razgovora", 16. decembar 2009. (dalje u tekstu: Odluka od 16. decembra 2009.).

³⁴ Pretres, 3. mart 2010., T. 7187.

³⁵ *Id.*, T. 7186.

E. Diskusija

1. Preliminarna pitanja

17. Kao što je navedeno gore u tekstu, nijedan od presretnutih razgovora čije je dodavanje paketu na osnovu pravila 92ter tužilaštvo zatražilo u Dopunskom zahtjevu nije bio prihvaćen putem svjedoka ST108 u predmetu *Martić*, a kamoli predan tom svjedoku. Isto važi i za devet presretnutih razgovora. Prema tome, ni za jedan od tih presretnutih razgovora nije primjereno reći da predstavlja "propratni" materijal uz raniji iskaz tog svjedoka. Uprkos činjenici da je tužilaštvo na svom spisku ažuriranog paketa na osnovu pravila 92ter koji je dostavljen elektronskom poštom 1. marta 2010. sve presretnute razgovore, osim njih devet, navelo kao propratne dokumente, Pretresno vijeće će Zahtjev, u mjeri u kojoj se njime traži prihvatanje svih presretnutih razgovora – osim, iz razloga iznesenih u nastavku, presretnutih razgovora s brojem na osnovu pravila 65ter 3396, 3397, 3405 i 3408 – tretirati kao zahtjev za prihvatanje dokaza na osnovu pravila 89(C), kojim se traži dokaz relevantnosti i dokazne vrijednosti.

18. Presretnuti razgovori s brojevima na osnovu pravila 65ter 3396, 3397, 3405 i 3408 nisu navedeni na spisku dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter od 8. juna 2009. Pretresno vijeće napominje da, iako se ti brojevi pominju u dodacima Dopunskom zahtjevu, oni se u stvari odnose na različite dokumente. Brojevi na osnovu pravila 65ter 3396 i 3397 odnose se na dokazne predmete vezane za svjedoka ST190; u oba slučaja radi se o dopisima od 30-31. avgusta 1992.³⁶ Brojevi na osnovu pravila 65ter 3405 i 3408 odnose se na dokazne predmete vezane za svjedoka ST105. Prvi od njih je "propratno pismo uz koje su priloženi razni izvještaji", a drugi je video-traka sa raznim snimcima Momčila Krajišnika i Radovana Karadžića iz perioda od 23. jula 1992. do 9. januara 1993.³⁷

19. Pretresno vijeće nije moglo da identifikuje nijedan zahtjev kojim je tužilaštvo zatražilo odobrenje da izmjeni svoj spisak kako bi uključilo presretnute razgovore navedene pod ta četiri broja na osnovu pravila 65ter. Isto tako, nije jasno kada je tužilaštvo objelodanilo ta četiri presretnuta razgovora odbrani. U ovom kontekstu Vijeće podsjeća da je od ključnog značaja da sav materijal za koji neka strana u postupku traži da se uvrsti u spis bude naveden na njenom spisku dokaznih predmeta i da, ukoliko dotična strana zatraži da se u spis uvrsti materijal koji nije naveden

³⁶ Presretnuti razgovor s brojem na osnovu pravila 65ter 3396 označen je brojem ERN 0095-0347 do 0095-0350, a presretnuti razgovor s brojem na osnovu pravila 65ter 3397 označen je brojem ERN 0095-0336 do 0095-0340, Dopunski zahtjev, Dodatak D.

³⁷ Presretnuti razgovor s brojem na osnovu pravila 65ter 3405 označen je brojem ERN R011-7333 do R011-7351, a presretnuti razgovor s brojem na osnovu pravila 65ter 3408 označen je brojem ERN ET V000-3466.

na njenom spisku, ona prije toga mora pismenim zahtjevom zatražiti odobrenje za dodavanje tog materijala na spisak.³⁸

20. S obzirom na otvorena pitanja u vezi sa ta četiri presretnuta razgovora, Pretresno vijeće je odlučilo da ponovo razmotri svoju usmenu odluku od 4. marta 2010. Shodno tome, Zahtjev se u tom dijelu odbija, čime se tužilaštvu ne uskraćuje pravo na podnošenje zahtjeva s primjerenim obrazloženjem.

21. Kao posljednje preliminarno pitanje, Pretresno vijeće napominje da su 33 presretnuta razgovora iz ažuriranog paketa na osnovu pravila 92ter već uvrštena u spis.³⁹ Prema tome, u pogledu tih presretnutih razgovora Zahtjev je bespredmetan.

2. Prihvatanje presretnutih razgovora

22. Pretresno vijeće će sada preći na razmatranje preostalih dokumenata, odnosno pet od devet presretnutih razgovora koji su navedeni na spisku dokaznih predmeta tužilaštva na osnovu pravila 65ter i preostala 142 presretnuta razgovora iz druge grupe opisane u paragrafu 8 gore u tekstu.

23. Stanišićeva odbrana se poziva na pravilo 95 i navodno nezakonito pribavljanje presretnutih razgovora koje bi, prema njenoj tvrdnji, "u kombinaciji s nekim drugim okolnostima, moglo iziskivati da se ti presretnuti razgovori izuzmu".⁴⁰ Pretresno vijeće se pravilom 95 bavilo u svojoj Odluci od 16. decembra 2009. i stalo je na stanovište da neće odbaciti zahtjev za uvrštavanje presretnutih razgovora u spis isključivo na osnovu navoda da su oni pribavljeni na nezakonit način.⁴¹

24. U Odluci od 16. decembra 2009. Pretresno vijeće je takođe zaključilo da "[d]okazna vrijednost presretnutih razgovora može biti ustanovljena ako Pretresno vijeće utvrdi da su dovoljno pouzdani, autentični i relevantni za pitanja u ovom predmetu"⁴² i da, stoga, ispunjavaju uslove iz pravila 89(C). Što se tiče argumenta Stanišićeve odbrane zasnovanog na usmenoj odluci od 28. januara 2010., Pretresno vijeće podsjeća da je u toj odluci zaključilo da Vitomir Žepinić može da ispuni – što se od njega jedino i tražilo – uslove iz pravila 89 u vezi s onim presretnutim

³⁸ Nalog o revidiranim smjernicama za prihvatanje i izvođenje dokaza, 2. oktobar 2009., par. 6 (dalje u tekstu: Smjernice). V. takođe povjerljiva Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja u skladu s pravilom 92ter (ST012 i ST019), 29. septembar 2009., par. 23, i Odluka po zahtjevu tužilaštva za prihvatanje svjedočenja 33 svjedoka na osnovu pravila 92ter, 2. oktobar 2009., par. 14.

³⁹ Presretnuti razgovori s brojevima na osnovu pravila 65ter 1024, 1027, 1028, 1029, 1033, 1036, 1037, 1038, 1042, 1046, 1052, 1059, 1082, 1086, 1415, 1490, 1712, 1714, 1717, 1730, 1801, 1804, 1808, 2877, 2980, 3028, 3030, 3058, 3198, 3231, 3237, 3238, 3360 uvršteni su u spis kao dokazni predmeti br. P885, P717, P718, P719, P720, P721, P722, P897, P724, P902, P909, P727, P728, P729, P894, P23, P397.15, P397.17, P397.21, P427.22, P764, P766, P768, P202, P868, P886, P891, P869, P870, P288, P289, P290 i P887.

⁴⁰ Pretres, 3. mart 2010., T. 7179.

⁴¹ *Ibid.*

⁴² Odluka od 16. decembra 2009., par. 14.

razgovorima u kojima je učestvovao ili kojima je fizički prisustvovao, odnosno da on može da svjedoči samo o izjavama lica u čijem je prisustvu tada bio.⁴³

25. Iz te formulacije je jasno da se ta odluka ticala tog konkretnog svjedoka. Pretresno vijeće stoga ne smatra da usmena odluka koja se odnosi na Vitomira Žepinića na bilo koji način utiče na rješavanje po predmetnom Zahtjevu koji se odnosi na svjedoka ST108. Pretresno vijeće se uvjerilo da postoji treća kategorija svjedoka putem kojih se može potvrditi autentičnost presretnutih razgovora za potrebe njihovog prihvatanja, a to su "tehnički" svjedoci, koji raspolažu specijalizovanim znanjem i iskustvom u pribavljanju informacija na takav način. Za razliku od Vitomira Žepinića, ST108 je svjedok koji ima takvo specijalizovano znanje i iskustvo, posebno u vezi sa sistemom snimanja telefonskih razgovora, osobama koje su praćene i kasnijim kontinuitetom nadzora nad snimljenim audio-trakama i transkriptima.

26. Pretresno vijeće se slaže da su u velikom broju slučajeva presretnuti razgovori nepotpuni, da je datum razgovora nepoznat, da u nekim slučajevima nije moguće utvrditi identitet osoba kojima pripadaju glasovi i da se u slučaju nekih presretnutih razgovora može postaviti pitanje manjkavosti u kontinuitetu nadzora. Bez obzira na to, Pretresno vijeće smatra da je autentičnost tih presretnutih razgovora u dovoljnoj mjeri potvrđena iskazom svjedoka ST108. Argumenti odbrane u vezi s autentičnošću presretnutih razgovora ne utiču na njihovu prihvatljivost, nego se tiču težine koja će im biti pridana u svjetlu cjelokupnog spisa postupka. Shodno tome, i budući da su presretnuti razgovori pomenuti u paragrafu 22 relevantni za optužbe protiv optuženih i da imaju dokaznu vrijednost za pitanja iz ovog predmeta, Pretresno vijeće zaključuje da svih 147 razmatranih presretnutih razgovora ispunjavaju uslove iz pravila 89(C) i da će biti uvršteni u spis.

F. Dispozitiv

27. Iz gore navedenih razloga, postupajući na osnovu pravila 89(C) Pravilnika, Pretresno vijeće:

DJELIMIČNO POTVRĐUJE svoju usmenu odluku,

MIJENJA svoju usmenu odluku u vezi s dokumentima s brojevima na osnovu pravila 65ter 3396, 3397, 3405 i 3408,

UVRŠTAVA U SPIS na osnovu pravila 92ter

⁴³ Usmena odluka, 28. januar 2010., T. 5665-5667.

- (a) transkripte iskaza koji je svjedok ST108 dao 22. i 23. maja 2006. u predmetu *Martić* i izjavu svjedoka ST108 od 2.-17. oktobra i 13., 14. i 18. novembra 2003.,
- (b) dokumente koji su prilikom svjedočenja svjedoka ST108 u predmetu *Martić* uvršteni u spis kao dokazni predmeti br. P711 i P713-P719,⁴⁴ i
- (c) dokumente koje je tužilaštvo obilježilo brojevima na osnovu pravila 65ter 3391 i 10284.01 do 10284.49;

UVRŠTAVA U SPIS na osnovu pravila 89(C) presretnute razgovore koje je tužilaštvo obilježilo brojevima na osnovu pravila 65ter 2784, 2913, 3090, 3372 i 3412.1, kao i 142 presretnuta razgovora koje je tužilaštvo obilježilo brojevima na osnovu pravila 65ter 1026, 1040, 1049, 1053, 1054, 1055, 1056, 1070, 1071, 1072, 1074, 1077, 1083, 1084, 1087, 1089, 1090, 1091, 1097, 1098, 1099, 1100, 1102, 1103, 1105, 1368, 1408, 1409, 1410, 1412, 1415, 1424, 1426, 1427, 1431, 1458, 1505, 1564, 1607, 1799, 1940, 2086, 2339, 2340, 2344, 2367, 2583, 2584, 2585, 2586, 2589, 2590, 2603, 2604, 2694, 2695, 2819, 2846, 2867, 2869, 2887, 2894, 2895, 2901, 2903, 2912, 2915, 2916, 2917, 2918, 3029, 3031, 3032, 3034, 3035, 3036, 3038, 3057, 3059, 3060, 3061, 3069, 3074, 3086, 3089, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3192, 3197, 3205, 3206, 3213, 3220, 3221, 3222, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3230, 3232, 3233, 3234, 3235, 3236, 3239, 3240, 3241, 3242, 3243, 3244, 3245, 3246, 3247, 3248, 3249, 3250, 3251, 3252, 3253, 3254, 3255, 3256, 3257, 3258, 3260, 3261, 3262, 3263, 3264, 3266, 3267, 3268, 3269, 3360, 10284.50, 10284.51 i 10284.52;

NALAŽE sekretaru da dodijeli brojeve dokaznih predmeta dokumentima koji su uvršteni u spis ovom odlukom; i

ODBIJA Zahtjev u vezi s dokumentima s brojevima na osnovu pravila 65ter 3396, 3397, 3405 i 3408, čime se tužilaštvu ne uskraćuje pravo na podnošenje zahtjeva s primjerenim obrazloženjem.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija mjerodavna.

/potpis na originalu/

sudija Burton Hall,
predsjedavajući

Dana 26. marta 2010.

⁴⁴ Ti dokumenti su takođe priloženi uz izjavu svjedoka ST108 iz 2003.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]